

§ 41 Uppföljning översyn av informationskrav gällande rekvisition hörapparat

Ärendenummer: 2020-POL000110

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden lägger uppföljning gällande informationskrav gällande rekvisition hörapparat till handlingarna.

Reservationer

Louise Arndt (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande. Skriftlig reservation biläggs protokollet.

Samtliga ledamöter för socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande. Skriftlig reservation biläggs protokollet.

Protokollsanteckningar

Gunilla Wahlberg (V) lämnar bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Ärendet innehåller uppföljning av beslut gällande införande av nytt system för informationskrav för rekvisition hörapparat.

Yrkanden

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar att Rekvisition hörapparat fasas ut och avskaffas och att förvaltningschefen får i uppdrag att se över ersättningsnivåerna inom valfrihetssystemet Audionommottagning – grundläggande hörselrehabilitering i syfte att säkerställa en god hushållning med de resurser som står till nämndens förfogande såväl som ett fortsatt väl fungerande vårdval efter avskaffandet av Rekvisition hörapparat. Denna översyn ska särskilt beakta erfarenheter från andra regioner

Louise Arndt (MP) yrkar bifall till ovan yrkande.

Annsophie Thuresson (M) yrkar, med instämmande av Annelie Eskilandersson (SD) och Charlotte Bossen (C), avslag på Maria Wharton Stjärnskos yrkande och bifall till ordförandes förslag till beslut.

Ordförande ställer ordförandes förslag till beslut mot ovan yrkande från Maria Wharton Stjärnskog (S) och finner att nämnden beslutat i enlighet med hans förslag till beslut.

Votering begärs och psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden fastställer följande voteringsproposition

Den som bifalla ordförandes förslag till beslut röstar JA.

Den som vill bifalla Maria Wharton Stjärnskogs yrkande röstar NEJ.

Omröstningen utfaller med 8 ja-röster och 5 nej-röster. Nämnden har därmed beslutat i enlighet med ordförandes förslag till beslut.

Ja-röster ges av:

Annsöfie Thuresson (M), Albin Schyllert (M), Peter Ollén (M), Susanne Bäckman (L), Anneli Eskilandersson (SD), Ewa Bejvel (SD), Charlotte Bossen (C), Per Einarsson (KD)

Nej-röster ges av:

Conny Bäck (S), Birgitta Eriksson (S), Monica Ero (S), Louise Arndt (MP), Maria Wharton Stjärnsfog (S).

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2021-09-07
2. Uppföljning översyn gällande rekvisition hörapparat

Vid protokollet
Lovisa Eriksson

Rätt utdraget intygar

Maria Dahlberg

Sänt till:
Mie Claesson Magnell

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
2021-09-29

Reservation

Ärende 6: Uppföljning översyn av informationskrav gällande rekvisition hörapparat

Det är positivt att en översyn har gjorts när det gäller hur information förmedlas till patienter inom hörselvården så att ett informerat val när det gäller rekvisition av hörapparat kan underlättas. Samtidigt vill Miljöpartiet påminna om det i grunden tveksamma med upplägget rekvisition hörapparat.

Statens medicinsk-etiska råd har pekat på att medfinansiering av hörapparat inte är etiskt försvarbart utifrån principen om vård på lika villkor. Behovet av en särskild sorts hörapparat bör inte bygga på den enskildes vilja eller möjlighet till att betala mer. Mer nyligen har även Region Skånes Etiska råd tagit avstånd från den här typen av medfinansiering av hörapparater.

I nämndens egna utredning från hösten 2019 konstateras att rekvisition hörapparat inte fungerar tillfredsställande. Trots att informationshanteringen nu har stärkts märks ingen förbättring. Andelen patienter som inte är medvetna om vilket val de gjort har till och med ökat med 12 procent sedan föregående mätning.

Utifrån översynens slutsatser anser vi därför att rekvisition hörapparat borde fasas ut, gärna i kombination med att ersättningsnivån till audionommottagningarna ses över. Därför valde vi att bifalla Socialdemokraternas yrkande att rekvisition hörapparat ska fasas ut. Då yrkandet inte vann gehör valde vi att reservera oss.

För Miljöpartiet de gröna i Region Skåne

Louise Arndt
Ledamot i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2021-09-29

Ärende 6. Uppföljning översyn av informationskrav gällande rekvisition hörapparat

Bakgrunden till detta ärende är den utredning om rekvisitionssystemet som presenterades för nämnden i oktober 2019. Den visade på en lång rad problem med systemet, men inte en enda fördel från patienternas perspektiv. Utredningen betonar bland annat att det är komplicerat att jämföra hörapparater och att patienter i praktiken har svårt att göra ett medvetet val. Patienter har därför fått betala extra för hörapparater som har samma, eller till och med sämre, tekniska prestanda som Region Skånes upphandlade produkter. Systemet har inte heller inneburit en större valfrihet eftersom urvalet till stor beror på vilken audionommottagning man valt. Patienter som fått sin hörapparat via rekvisition uppger till och med att de känner sig mindre delaktiga än de som fått den från regionens upphandlade sortiment.

Rekvisitionssystemet minskar dessutom valfriheten inom Region Skånes eget sortiment, eftersom vissa tillverkare väljer att inte sälja nyare och mer tekniskt avancerade apparater till regionen, för att istället kunna sälja dem via rekvisitioner. Att två tillverkare av hörapparater också är ägare till närmare 75 procent av de skånska audionommottagningarna blir också ett problem i sammanhanget. Det ställer inte minst audionomerna inför ett etiskt dilemma, där de har ett uppdrag som legitimerade professionella vårdgivare samtidigt som de av sina arbetsgivare förväntas agera som säljare för en enskild tillverkare. Utredningen lyfter också kritik från Statens medicinsk-etiska råd (Smer), som menar att rekvisitionssystemet inte är etiskt godtagbart utifrån principen om vård på lika villkor. Slutsatsen den landar i är att det är svårt att se att någon annan än de större hörapparatstillverkarna har något att vinna på systemet med rekvisitioner.

Socialdemokraterna står fast vid att hälso- och sjukvården ska organiseras för att på bästa sätt tillgodose medborgarnas behov av vård. Inte för att gynna privata vinstintressen. Därför föreslog vi redan då att Rekvisition hörapparat skulle fasas ut och avskaffas. Det borgerliga styret och Sverigedemokraterna insisterade dock på att problemet skulle lösas genom att erbjuda patienterna bättre information, och beslutade att ta fram och införa det informationsmaterial som är föremål för det föreliggande ärendet. Detta trots att det framkommer ur utredningen att flera försök att förbättra informationen redan genomförts utan någon större effekt. Den slutsats vi drog ur utredningen var därmed att det inte är tillgången på information som brister, utan att patienternas svårigheter att göra ett informerat val snarare beror på att det blivit, och fortsätter att bli, allt mer komplicerat att jämföra så tekniskt avancerade produkter, samt att patienten ofrånkomligen befinner sig i ett informationsunderläge gentemot audionommottagningen.

Utvärderingen av det nya informationsmaterialet tyder på att vi hade rätt. I den går det inte att se några som helst tecken på att patienterna blivit mer välinformerade. Andelen patienter som är omedvetna om vilket val de har gjort har till och med ökat med 12 procent sedan föregående

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

mätning. Därmed finns det ingen anledning att tro att det nya informationsmaterialet på något sätt har bidragit till att lösa de omfattande problem med rekvisitionssystemet som konstaterades i utredningen från 2019. Vi har alltså fortfarande ett system för utprovning av hörapparater som enbart gynnar de större hörapparattillverkarna, och gör det på patienternas bekostnad.

Det blev också tydligt under nämndsammanträdet att det borgerliga styret inte har några som helst konstruktiva förslag för hur problemen med rekvisitionssystemet ska lösas. Nämnden ställdes därmed inför ett tydligt val: Antingen värnar man patienternas rätt till en god vård och avskaffar systemet, eller så värnar man hörapparattillverkarnas vinstmarginaler och behåller det. Socialdemokraterna fortsatte naturligtvis att stå på patienternas sida. Det borgerliga styret och Sverigedemokraterna ställde sig istället på det privata vinstintressets sida. De politiska skiljelinjerna kunde inte vara mer tydligt markerade. Självfallet reserverar vi oss mot beslutet.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Maria Wharton-Stjärnskog

Protokollsanteckning

Vänsterpartiet i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2021-02-29

Ärende 6 Uppföljning översyn av informationskrav gällande rekvisition hörapparat.

I den tidigare utredningen framkom det att många patienter inte var medvetna om vilka val de gjort, därför förstärktes och förtydligades patientinformationen.

Resultatet pekar inte på att någon större förändring har skett, utan andelen patienter som inte är medvetna om vilket val de gjort har ökat med 12% sedan förra mätningen.

Så valmöjligheten i sig är inte det viktigaste, utan patienterna vill ha en apparat man är nöjd med.

Sortimentet är idag i stort sett likvärdigt, så rekvisition hörapparat har idag spelat ut sin roll. Därför anser Vänsterpartiet att rekvisition hörapparat bör fasas ut.

För Vänsterpartiet

Gunilla Wahlberg